

zano iz neposredne bližine, stvarno, kljub temu pa ga je pisatelj znal združiti s samosvojim lirizmom, in nam ga tako še tesneje približati.

Seveda knjiga ni tudi brez hib. Tako izzvene črtice na nekaterih mestih skonstruirano, dialogi v njih so nenaravni in narejeni. Pisateljev pristop do otroka je, vsaj v osnovi, včasih preveč intelektualističen, odmaknjen od otroškega naivnega dojemanja stvari in pojavov v svetu. Vsekakor pa te hibe ne zmanjšujejo bistvenih kvalitete Šegove knjige.

Jože Prešeren

TRETJA ONIČEVA ZBIRKA. Tretjo pesniško zbirko je France Onič izdal ob štiridesetletnici prve knjige (*Darovanje*, 1925), vmes pa je leta 1959 izšla še zbirka *Luči na obali*. Te časovne razdalje same po sebi sicer niso bistvene, kažejo pa vendarle na ustvarjalno neenakomernost našega avtorja. Gre namreč za očitno nesorazmerje med predvojno zbirko in obema povojnima. Predvsem pa se v zbirkah nikjer ne razodeva pesnikov notranji razvoj. Postavljeni smo med dva različna ustvarjalna koncepta, katerih prvi je jasen odraz ekspresionizma in ga predstavlja zbirka *Darovanje*, drugi pa očiten kompromis z zmerno pesniško govorico, ki ima svoje korenine v realizmu in impresionizmu in ga je Onič uveljavil v zadnjih dveh zbirkah. Pobud za tako metamorfozo je bilo seveda dovolj. Zanimivo pa je, da je Onič v povojnem obdobju najmočnejši prav v stalni pesniški formi, recimo tudi v sonetu, kar je diametralno nasprotje dolgim ritmičnim verzom iz prve zbirke, medtem ko kratki svobodni verzi, v katerih se tu pa tam še utrne kak spomin na ekspresionizem, ne najdejo dovolj prostorske trdnosti.

Oničeva tretja pesniška zbirka *Iz vrtov ljubezni* nam o tej preobrazbi ne pove nič novega, če jo primerjamo z drugo, le razmerje oblik je nekoliko spremenjeno v prid svobodnim verzom. Vsebinsko se je zožilo pesnikovo intimno območje ljubezenske motivike in refleksije, a s prevladujočim vtisom, da pesmi izražajo spokojnost davnega, preteklega. Ljubezenske pesmi hočejo biti živa izpoved, pa so bolj obujenke iz vrtov ljubezni brez enotne poante, če seveda izvzamemo pesnikovo razbolelost spričo vseh nepotešenosti.

Težišče zbirke pa je vendarle v osebni razmišljanju. Pesnik svoje življenje sooči z mislijo zadnjih let. Ni mogoče oporekati zrelosti posameznih sentenc, zdi pa se mi, da se Oničevo razglabljanje prepogosto zateka v sfero občega in zato mestoma zveni skoroda poučno. To mu v veliki meri zmanjšuje dinamiko posameznih pesmi in celotne zbirke. Le v zaključnih pesmih se mu je posrečilo, da s polno močjo upodobi svoj svet, ki ga sprejema z nekakšnim ekstatičnim mirom, ker mu je edina resnična danost. V tem delu zbirke je avtor še najbolj sugestiv in najbolj razširja svojo pesniško osnovo.

Andrej Tušek

DUŠAN MORAVEC, VEZI MED SLOVENSKO IN ČEŠKO DRAMO. V svoji razpravi *Vezi med slovensko in češko dramo** obravnava Dušan Moravec snov, ki doslej v tolikem obsegu pri nas še ni bila obdelana: stike med dvema slovanskima gledališkima kulturama, ki sta sto let oplajali druga drugo, stike, ki imajo zelo bogato tradicijo, saj segajo njih začetki prav v

* Dušan Moravec, *Vezi med slovensko in češko dramo. Razprave in eseji 4*. Opremila Miša Bernik. Založila Slovenska matica, Ljubljana 1965.